

Naznanilo živinorejcem.

Ker kmetovalci čedalje bolj čutijo, da dobro pleme se ne dá doseči drugače, kakor da se izberó dobri biki čiste krvi, in ker na Koroškem imajo tako blagó čiste krvi, zato so ondi ustanovili živinske sejme, kjer bodo vsako leto na prodaj biki in krave za pleme, in sicer

za rdečo živino, to je, za pincgavsko-belansko bode sejm v Spitalu na gornjem Koroškem 28. dan septembra (kimovca),

za belo Lavantinskega rodú v Vošpergu (Wolfsberg) v lavantinski dolini 17. dan oktobra,

za belo, to je Mariahoferskega rodú v Kapli (Kappel im Krapfelde) 19. dan oktobra.

Zdravniške stvari.

Opomin zarad bolezní na deželi.

Iz Stareloke na Gorenskem 12. avg.

Mnogo ljudi je zbolelo spet letos in tudi že umrlo v naši okolici za grižo. Hitra in velika sprememba v gorkoti in po takem prehlajenju je poglavitni vzrok griže, čeravno utegne tudi nezmerno vživanje nezrelega sadja in kumar sem ter tje krivo biti tej bolezni. Griža izprva v tem obstoji, da se žleznate kože ritnega črevesa vnamejo, pozneje se pa tudi majhne ugnjide napravijo na teh čevih, al včasih bolezen sega tudi više gor v drobna čeva, in takrat je nevarnost največja. Iz tega se razvidi, da je nespametno v začetku griže rabiti taka zdravila, ktera zapró bolniku blato, kterega so včasih zgornja čeva polna. Iz začetka bolezni je tedaj prav to, da se dadó bolniku zdravila, ktera napravijo lahko drisko. Po mojih skušnjah najbolja zdravila te vrste so ricinovo olje, kterega naj odraščeni človek vzame 2krat na dan po eno žlico tako dolgo, da se zopet pokaže naravno blato; otrokom se dá le pol žlice za celi dan. Kjer pa mnogo ljudi ne more vživati tega olja, naj se jim pa dá en ali dva lota mane čez dan; razun tega daj bolniku piti okuha moke lanenega semena, ali mleka bučnih pešek, ali ajbišev čaj. Ko so ta zdravila izpraznila čeva od blata, potem naj dobí bolnik vsaki dan 2 lota mandeljnovga olja; ker je pa to olje precej drago, navadno tudi služi laško olje. Bolnik naj ostane v postelji, da se enmalo potí in nikdar nikoli ne sme vživati kave, vina, pive, žganja, sploh takih stvari, ktere preveč segrejejo čeva. Trebuh naj se še posebno greje. Vživati bolniku je pripuščena sama mesnata juha in rajžev slezek. Ako tudi se človek ozdravi, treba se mu je ogibati še dalj časa bolj težkih jedil in obleči se mora gorkeje. Čediti se morajo kahlje neprenehoma, rabiti jih pa ne smejo zdravi ljudje, ker se po njih okužijo in sami na griži zbolijo. Kjer ljudje na kmetih zarad griže le malokrat iščejo zdravnika, zato se mi je zdelo potrebno podučiti ljudstvo, kako naj se obnaša pri griži. Nadjam se, da bodo gospodje župniki in župani v tem smislu me toliko podpirali, da ne ostanejo te vrstice glas vpijočega v puščavi. Se vé da najbolje storí, kdor pokliče pametnega zdravnika brž na pomoč; al žalibog, da tudi nekteri zdravniki imajo zastarele misli o griži.

Dr. M.

Znanstvene stvari.

Statistika slovenskih profesorjev in suplentov.

„Saj nimate knjig, saj nimate učiteljev“ — to je odgovor, ako Slovenci, naslonjeni na naravno in na-

rodno pravo, zahtevamo ravnopravnost v šolah, tedaj slovenske gimnazije in realke.

Da nimamo šolskih knjig, to je gotovo, saj nimamo še šol, kajti pred očetom ni sinú. Čemu pač bi nam bile šolske knjige brez šol? Imeli jih pa bomo brž, ko dobimo šole; za to je nam najmanja skrb.

Da pa imamo učiteljev, zmožnih za šolski nauk v slovenskem jeziku, to vsakdo naših ljudi vé, komur je mar za razmere domovine naše. „Novice“ so že leta 1860. prinesle imenik (statistiko) profesorjev, ki so po rodu Slovenci in slovenskega jezika zmožni. To število se je jako pomnožilo, in ker je „Tagblatt“ sopet unidan v svoji budalosti čenčal, da Slovenci nimamo šolskih moči in da deželni zbor kranjski se v prenapetosti zvira, ako zahteva slovenske gimnazije in šole, naj „Novice“ po pripomoči mnogih rodoljubov objavijo sedanjó statistiko slovenskih profesorjev in suplentov. Ker nismo hoteli izključiti iz te vrste nikogar, ki je slovenskega rodú, če tudi nemškutari, zato naj se nemškutarji odštejejo od celega števila; ostala bo vendar še tehtna številka čez 100 poštenjakov Slovencev ali pa družih, slovenskega jezika popolnoma zmožnih Slovanov. Ker pa je morebiti še marsikdo izpuščen ali napačno vredjen, prosimo lepo, naj se nam drage volje naznanijo popravki, da potem imamo statistiko brez pogrškov.

Evo tedaj imena!*)

1. Belović Josip — profesor — više gim. — v Oseku — mat. fiz. — izp. viš. gim.
2. Bradaška Franjo — ravnatelj — više gimnaz. — v Varaždinu — zemlj. zgod. — izp. viš. gim.
3. Bratković Jakob — profesor — v Brnu — mat. fiz.
4. Budau Franjo — suplent — v Gorici.
5. Čičigoj Valentin — profesor — više gimnaz. — v Oseku — lat. grč. izp. niž. gim.
6. Čičigoj Jakob — profesor — više gim. — na Reki — lat. grč. — izp. niž. gim.
7. Čižman Josip — na Dunaji — lat. grč. zgod. zemlj. — izp. viš. gim.
8. Dominkuš Ivan — profesor — preparand. — v Mariboru — zemlj. zgod. — izp. viš. gim.
9. Einšpieler Andrej — profesor — više realke — v Celovcu — slov.
10. Erjavec Franjo — profesor — više real. — v Zagrebu — mat. fiz. prir. — izp. viš. real.
11. Fatur — niž. real. — na Reki.
12. Francel — profesor — niž. real. — v Varaždinu.
13. Gariboldi Leopold — suplent — viš. gimnaz. — v Ljubljani — zemlj. zgod. — izp. niž. gim.
14. Gašperin — više real. — v Pančevi — nem.
15. Glaser Dragutin — suplent — v Ljubnu — lat. grč. slov.
16. Globočnik Franjo — profesor — više real. — v Ljubljani — risanje.
17. Graf Rainer — profesor — više gimnaz. — v Celovcu — izp. hum. uč.
18. Hafner Franjo — profesor — više gim. — v Gorici — zgod. zemlj. — izp. viš. gim.
19. Heglar Evgen — viš. gim. — v Novomestu.
20. dr. Hoffer Edvard — suplent — više gimnaz. — v Gradcu — mat. fiz. prir. — izp. viš. gim.
21. Horak Josip — profesor — više real. — v Temešvaru — nemšč. zgod.
22. Hrzič Anton — profesor — viš. gim. — v Oseku — lat. grč. — izp. niž. gim.

*) 1. vrsta imenuje imé, — druga: kaj je, — tretja: kje je, — četrta: kaj uči, — peta: za kaj je izprašan ali zakaj je izpit položil.